

Шочмо эл, порылык да чын верч!

Б У Д Ъ Г О Т О В /

«Ямде лий»

12-шо (3712) №,
2025 ий 28 март,
кугарня

0+

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

Книга – мемнан йолташна

Мартын пытаргыш кечылаштыже Россий мучко йоча книга арням палемдат. Тений тудо Кугу Ачамланде сарыште Сенымашлан 80 ий теммылан пӧлеклалтын да «История с продолжением» ўжмаш дене эртаралтеш. Пайрем арня йоча книга галан тўткышым ойыраш тарата.

А 2 апрельште Йоча книга тўнямбал кечыже палемдалтеш.

«Книга – шинчымаш памаш», – маныт калыкыште. Тудын дене кылым кучышо йоча уш-акылжым пойдара, тўрлӧ йодышлан вашмутым муэш, жапым пайдалын эртар. Шўлык кумылым нӧлташ мыскара-шамыч полшат, чон мура гын,

муро, почеламут сборник-влак лачлийыт, ум пален налаш манын, кидышке энциклопедийым кучыман. Теве Кужӑнер район Салтакъялысе книгагудо изи лудшо-влакым шке пӧлемышкыже чўчкыдын чумыра. Нуным сниккыште ужыда.

Оля МАЙКОВАН фотожо.
Умбакеже – 3-шо лаштыкыште.

ПОДПИСКЕ

1 апрель гыч Россий мучко 2025 ийын кокымшо пелийжылан газет ден журнал-влаклан подпискым ыштыме тургым тўналеш.

2-12 апрельште Подписчикын декадыже эртаралтеш. «Ямде лий» газетлан шулдырак ак – 436 тенгеат 14 ыр (Марий Элыште) – дене возалтса. Индекс – П4696.

Российысе увер

Сенгымаш кечылан
пӱлеклаттше «Рисуем победу –
2025» калык акцияш 4-18 ияш
удыр-рвезе-влак ушнен кертят.
Сӱретым 1 май марте колтыман.
Тӱрыс увер – risuem-pobedu.ru
сайтыште.

Тунемше-влак «Большая
перемена» российысе конкурс
шке пашажым 28 мартыште
тӱналеш. Регистрацийым
bolshayaperemena.online
сайтыште эртыза да шонмашдам
илышышке шындырза.

Тӱнямбал йоча книга кече
вашеш сӱрет конкурсышко
ушныза. Р.Виссерын «Слова
в картинках» почеламутшылан
сӱретым келыштарыза да пашада
дене фотографийым ыштыза.
Йодмашым 15 май марте пуыза.
Тичмаш увер – vsekonkursy.ru
сайтыште.

Марий Элысе увер

3 апрельыште Йошкар-
Оласе Калык арвер да сымыктыш
тоштерыште «Техника Великой
Победы» ончер почылтеш. Тушто
Валерий Урусов ден Андрей Ки-
рилловын ямдылыме
сар жапысе 50 наре техникын
макетшым ужаш лиеш.

Школым тунем пытарыме-
ке, умбакыже кушко каяш?
Тыгай йодыш тургыжландара
гын, Почмо омса кечышке
ушныза. Март гыч май марте
республикысе техникум ден
колледж-влак тыгай кечым
эртарат. Уверым #выбирайСПО
хештег почеш кычалза.

Марий Эл гыч 9 төнеж
«Веди родителей в музей,
театр, концертный зал»
акцияш ушнен. Тудын дене
келшышын, Пушкин карт
дене пайдаланен, 6 апрель
марте билетым налыда гын,
эше кок билет 10 процентлан
шулдырак лиеш.

Чапле сенгымаш

12-14 мартыште Пермь олаште Юл
кундем федерал округысо интел-
лектуальный олимпиадын финалже
эртаралтын. Тӱрлӱ таңасымаште 14
регион гыч команде-шамыч шинчы-
машыштым тергеныт. Марий Элын
тунемшыже-влак кӱкшӱ лектыш
дене ойыртемалтыныт. Йошкар-
Оласе 28-ше номеран лицейыште
8-ше классыште тунемше-шамыч
Матвей ден Тимофей Бутенинмыт
«Робототехнике» направлений дене
кокымшо верым сенген налыныт.

Козьмодемьянск оласе 3-шо номе-
ран школышто 11-ше классыште
шинчымашым погышо-влак Алек-
сандр Шиндин ден Артём Якушев
«БПЛА-м виктарыме да программи-
рования» таңасымаште кумшо ве-
рыш лектыныт. Нуным **снимкыште**
ужыда. Олимпиадым иктешлыме
почеш Марий Элын командыже ви-
зымше верым налын.

*Катя СЕРГЕЕВА ямдылен.
Фото-влакым Марий Элысе Образований да
наука министерствын сайтыш гыч налме.*

Пайдале вашлиймаш

21-22 мартыште Йошкар-
Олаште «RT-Регион» медиашко-
лын мастер-классше эртаралтын.
Тушко регионсо журналист,
пресс-секретарь-влак погыненыт.
Нуно уш-акылыштым пойдаре-
ныт, медиасферыште у йӱн-шамыч,
эксперт-влакын опытышт дене
палыме лийыныт. Ты пашашке
Йошкар-Ола Бауман лицейыште
медиаклассыште тунемше-влакат

ушненна (**снимкыште**). Ме соцкыл-
лаште пашам ыштыме, факт-ша-
мычым тергыме да журналистын
этикыж ден праваже нерген шуко
ум пален налынна. Спикер-влак
Анна Ковтуновалан, Роман Алей-
никлан, Константин Придыбайло-
лан, Наталья Тованчӱевалан, Олег
Дмитриевлан кугу таум ойлена.

*Елизавета ЕФИМОВА.
А.ПОРОХИНАН фотожо.*

Книга – мемнан йолташна

Тўналтышыже – 1-ше лаптыкыште.

– Книгагудым 1953 ийыште почмо. Фондышто – 8730 книга. Ёдыр-рвезе-влак книгагудыш кумылын толыт. Книгам мөңгышкат напгаят, книгагудо пөлемыштат лудыт. Йочалан келышыше произведений шуко уло. Нуным посна пөлемыш чумырымо. Тыгак ме пырля түрлө мод-машым эртарена. «Родничок» кружокышто шочмо кундемем шымлена, – оила книгагудо вуйлатыше Надежда Юрьевна Петухова.

Книгагудо пелен изирак тоштерым келыштарыме. Экспонат-влакым 2015 ийыште Нина

Аркадьевна Курочкина погаш тўнгалын. 2016 ий гыч тиде пашам Н.Ю.Петухова шуя. Тошто арвер-шамычым ял калык погаш полшен. Книгагудо вуйлатыше суртшо гыч шондыкым, аважын марлан лекме катажым, йоча годсо школ формажым конден. Тунемше-влак тушто ИКН да марий йылме уроклам эртарат.

Йолташ ёдыр-влак София Румянцева ден Алина Леухина (снимкыште) ты книгагудыш куанен коштыт.

– Книга – мемнан йолташна. София ылышыште лийше историй-влакым лудаш йората. Нунын дене мыйымат палдара. Мыланем гын йомак-шамыч келшат. Нуным лудам да шонымашем дене уждымо, онай тўнш пуйто «чонештем», – манеш Алина.

София 1-ше классыште, Алина 2-шо классыште шинчымашым погат. Ёдыр-влак «Изи шўдыр» ансамблын участникше улыт. Мастарлыкыштым Кужэңер посёлкысо да ты район Визымйыр ялысе сценыште ончыктеныт, ятыр гана ялысе мероприяти-йыш ушненыт.

*Оля МОШКИНА.
Авторын фотожо.*

Герой дене кутешнем

1-11-ше класслаште тунемше-влак коклаште «Память и гордость в сердцах поколений» районысо шымлыме паша конкурс Морко посёлкышто эртаралтын. Тангасымашке 13 школ гыч ёдыр-рвезе-шамыч ушненыт. Арын школышто 4-ше классыште тунемше Артём Сергеев (снимкыште) «Герой – в названии улиц» тангасыш ушнен да шымлыме пашаж дене икымше верыш лектын. Артём Совет Ушем Герой В.В.Соловьёвын ылыш корныжым шымлен. Тудын лўмжым нумалше уремла, мемориал онга, бюст дене палдарен, герой дене кылдалтше уверлам поген.

Йоча-влакым түрлө конкурсыш ушнаш туныктышо Олимпиада Алексеевна Васильева кумыланда.

– Артём уш-акылжым, мастарлыкышым түрлө тангасымаште терга. Сайын ямдылалтеш, садлан лектышыжыжат куандарыше. Ой-канашымат вигак умыла да выступатлымыж годым шотыш налеш. Артём тыгак почеламутым сылнын лудеш. Конкурслаште ике тангасыже-влак коклаште эре сеныше радамышке лектеш, – оила О.А.Васильева.

Рвезылан марий да руш йылмыла, математике, ИЗО, труд предмет-влак поснак келшат. Артёмлан умбакыжымат тыгак чолга лияш да кугу кўкшытыш шуаш тыланена.

*Оля МАЙКОВА.
Фотом еш альбом гыч налме.*

Российнан эн мотор верыштыже, Шем тенгыз воктене, «Артек» тўнямбал йоча рўдер верланен. Тушко түрлө кундем гыч ёдыр-рвезе-влак погынат. Мый (снимкыште) «Хрустальный» лагерышке логалынам. Отряднан виктышыже «Туристический» лийын. Ме түрлө пидышым кылдаш тунемынна. Азап лийме годым йолташлан могай полышым пуаш кўлмө нерген пален налынна. Яра жапыште экскурсий дене коштынна.

Шочмо йылмын тўнямбал кечынже Валентин Колумбын «Шўм пөлек» почеламутышым йолташ-шамыч ончылно лудынам. Тидлан таумутым кучыктеныт. Моло йоча-шамычым марий йылме дене палдаренам.

16 июнышто «Артек» 100 ияш лўмгечыжым палемда. Шокшын саламлем да чоныш поро шарнымашым курымешлан шынгарымыжлан тауштем!

*Родион НЕБОГАТИКОВ.
У Торъял, Токтарсола.
Фотом еш архив гыч налме.*

Эн писе да ушан

Шукерте огыл школышто эртаралтше «Зарничка» патриот шўлышан модышышто вийнам тергенна. Тудым Шочмо элым аралышын идалькшылан пөлекленна. Тўналтыш класслаште тунемше-влак коклаште Дарина Иванова сенышыш лектын. Тудо салтак вургемым, противогазым эн писын чиен. Россий нерген викториныште Матвей Григорьев чылам ончылтен. Эн туран лўйкалыше Роман Шубин лийын.

*Валерия КУТУЗОВА.
Марий Турек, Арбор.*

Кудымшо да икымше клас-
слаште тунемше-влак (**сним-
кыште**) Сотнур черке воктене
арулыкым ыштышна. Юмын
ава лүмеш памаш воктенат шүк-
шакым погышна. Памаш вўд
дене киднам, шўргынам шўал-
тышна. Капкылланат куштылго
лие. Класс вуйлатышына Эвели-
на Анатольевна Егорова вескана
черкыш экскурсий дене нанга-
яш сўрыш.

*6-шо классыште тунемше-влак.
Волжский, Сотнур.
Фотом школ архив гыч налме.*

МўНГЫСў КУТКЫШУў

Чодыраште куткышуэм чылан
эскеренда, очыни. Кызыт южо
еш куткым мўнгыштў ашнаш
тўналын. «Муравьиная ферма»
маналтеш. Тидын нерген Волжск
оласе 4-ше номеран школ пеле-
нысе «Кванториум» йоча техно-
паркын педагогыш М.Ю.Тимофе-
ева (**сникыште**) дене мутланышна.
Тудо «Экология моего города»
кружокым вуйлата.

– Марина Юрьевна, «кутко фер-
мым» кушто муаш лиеш?

– Ме шым ий ончыч интернет
гоч налынна. Колонийым, пўртым
(эн ондак изим, вара кугум), ямде
кичкым колташ йодынна. Проби-
рке-инкубаторышто ава (матка), му-
но-влак, 20-40 пашазе кутко улыт.
Туштак – шапаш кочкыш, вўд.

– Те степные жнецы кут-
ко-влакым налында. Нуно мо дене
ойыртемалтыт?

– Шолдыра улыт, огыт кычал-
тыл. Кугытышт тўрлў: пашазе

кутко-влак 3 миллиметр кугытан
да кугуракат улыт, ава да сал-
так-шамыч 15 миллиметр марте
лийын кертыт. Садлан нуным
ончаш онгайрак. Шке семынышт
арулыкым эскерат. Нўшмў эре
«пўртын» ик ужаыштыже кия.
Тўрлў нўшмым ик вере огыт опто,
ойыркалат. Уйым да колышо кут-
ко-влакым посна верандат.

– Кутко-шамычым кузе эске-
рыман? Ала посна правил уло?

– Нўшмым, кочкын пытары-
мыштым ончен, кок арнялан ик
гана ешарыман. Йўштым огыт
чыте. Йўаыштыт темен, кеч кок
арнялан коден каяш лиеш. Ну-
ным икмыняр гана кужу жап он-
чен огынал але йўкташ монден-
на. Мо лийын? Эн ончыч пашазе
кутко-влак коленыт, вара – сал-
так але стражник-шамыч. Ава
эн чытыше.

*Христина АЛЕКСАНДРОВА мутланен.
Фотом школ архив гыч налме.*

КАЖНЕ ШЫРЧЫКЫН – ШКЕ КУДЫЖО

Чеве́р шошо толын шуо. Лум
шула, вўд йога, кече ырыкта...
Пўртўс помыжалтеш. Кайык-
влак мурым мурат, йоча-шамыч
деч шырчык омартам вучат. По-
янсола школ «Кажне шырчыкын –
шке кудыжо» акцийым эртарен.
Йочасадыш коштышо да шко-
лышто тунемше икшыве-шамыч
(**сникыште**) тиде пашаш куанен уш-
неныт. Ача, коча, иза-влаклан пол-
шымыштлан кугу таум каласена.

Л.А.ВАСИЛЬЕВА.

Звенигово, Поянсола.

Фотом школ архив гыч налме.

Шочынак боксёр!

ияш улмыж годым эше сайын коштын, кутырен моштен огыл, а боксын командыже-влакым пален. Вич-куд ияшыж годым шүдö гана отжиманийым, приседанийым, прессым ыштен. Мый шкежат бокс дене изинек кылым кученам. Садлан Артурлан примерым ончыкташ тыршенам. Чыным каласаш гын, эргымлан ача да тыгодымак тренер лияш куштылгыжак огыл. Ме йолташ гай улына. Кечыште коло ныл шагат тренировкым эртарена манаш лиеш. Капкылым шуарымаш веле шагал, тыгак көргö чон дене пашам ыштыман, түрлö ситуацийлан ямде лийман, – ойла Самвел Асатрян.

Интернетыште тыгай уверым ужнам: «Марий Эл гыч 12 ияш Артур Асатрян шахбокс дене кудымшо тунямбал чемпионатыште сенен». Шахбокс... Тыгайым икымше гана колам. Спортын ты видше нерген пален налаш кумыланым. Артур да тудын ачаж дене палыме лийым.

Рвезе Оршанке школышто 7-ше классыште тунемеш. Ачаже Самвел Артуриковичын вуйлатымыж почеш бокс, дзюдо дене кылым куча, виянгеш. Шахмат дене шукерте веле огыл модаш тунгалын.

– Эргым спортсмен лиеш маньын шочмекшак паленам. Ик

Артурын сенымашыже шотлен пытарыдыме. Түрлö күкшытан чемпионатыште, турнирыште, первенствыште – эре ончыл верыште. А эн кугу сенымашыже – шахбокс дене кудымшо тунямбал чемпионатыште икымше вер! Тагасымаш Армений Республикын рүдолаштыже, Ереваныште, лийын. Тушто 24 эл гыч 180 наре спортсмен вийжым терген.

– Ереванысе тагасымашке ачам дене миенна. Ачамын тукум изаже Давид Аиказович Аджатян пеленна лийын. Тудо тале спорт врач. Пайдале ойканашым пуымыжлан эре та-

уштем. Мемнам снимкыште ужыда, – ойла Артур.

Рвезе шонымашке шуаш тыршыше, садлан тудым волгыдо ончыкылык, шуко сенымаш вучат.

Христина ТОКПУЛАНОВА.
Фотом еш архив гыч налме.

• Палаш онай •

Мо тыгай шахбокс?

Тиде шомак кок мут гыч шога: «шахмат» ден «бокс». Тагасымаш шахмат гыч тунгалеш. Кок спортсменлан индеш минут пуалтеш. Модшо кум минут жапыште шах ден матым ок шынде гын, коктынат рингыш лектыт. Ик-кок минут кучедалыт. Нокаут ок лий – шахмат дене модыт. Да тыге умбакыже. Сенаш шах ден матым шындыман але боксышто нокаут лийшаш.

Эн шерге тазалык

Энерсола школыштына «Эн шерге тазалык» йоча сүрет ончерым почмо. Мый сүретлаш моткоч йöратем, садлан ончерыш ик пашамым пуышым (снимкыште). Покшелан спорт дене кылым кучышо йочам сүретлышым. Таза лияш маньын, пакчасаскам шукрыак кочман. Нунымат сүретыштем верандышым. Уремышке чүчкыдын модаш лекман, а эрдене зарядкым ыштыман. Уда койышым йөршынак мондыман. Тунам гына таза лият.

Катя ЛЕВАСОВА.
Морко район.
Фотом еш архив гыч налме.

• Увер •

● Тулык да ача-ава деч посна кушо йоча-влаклан Лүльпан рүдерын футбол командыже «Будущее зависит от тебя» всероссийский тагасымашын Юл кундем федерал округысо йыжынгыштыже сенгышыш лектын. Самырык футболист-шамыч Сочиште майыште эртаралтше финаллан ямдылалтыт.

● Марий Элын командыже латкокымшо Всероссийский ялысе модмаште сенгышыш лектын! Тудо Барнаулышто эртаралтын. Медведево посёлко гыч Зуевмыт эн виян спорт еш семын палемдалтыныт. Матвей Смирнов механизатор-шамыч коклаште икымше лийын.

Шыжымсе чывиге

Мемнан ик «ангыра» чыве сентябрь му-чаште латкуд чывигым пүктен луктын. Шыпак. Вүта коклаште. Тений кумшо гана! Кече йүштö лиймек, мый чывиге-влакым авашт дене пырля теплицыш колтенам. Тушто левырак. Нунылан тыгыдемдыме шыдангым кочкашышт пуэнам, леве вұдым йүктенам. Ик чывигыжлан мый поснак келшенам ала-мо: лап лиймем годым эре вачышкем күзен шинчеш, аважат тидлан ок сыре.

Телылан нуным шокшо вұташке колтенам ыле.

Ксения СЕМЕНОВА.
Морко, Арын.

• Вот вет, кузе вет •

Вич ойыртемем муза.

Катя СЕРГЕЕВАН сүретше.

1 апрель – Воштылчык кече.

Пазарыште

Рушарнян пазарыште түрлө волы-кым ужалат: агытаным, ушкалым, шорыкым... Мыят чывемым конден ончышым. Тудо пеш мотор, пыстылже түрлө тўсан, муным эреак мунча. Лач койышыжо ок келше. Моло чыве дене кылым муын ок керт. Адак-шым мурен ок мошто ала-мо, ик ганат йүкшым колын омыл. «Могай томаша, ужален колтем да пашаже пыта», – шонем. Кенета чывем, шулдыржым шаралтен, уло пазарлан тыге чот муралтен колтыш – öрымат. Ну койышлана вет! Пазарысе уло волык мемнан могырыш онча. Воктенем верланыше пошкудын агытанже, мешак гыч тöрштен лектат, чывем воктеке лишеме. Пырля кондымо пырчем чўнген-чўнген, шке йылмышт дене ўчашен мутланаш тўналыч. Мо нерген?

Чывым ужален колташ чама-нышым. Агытаным озаж деч налым, когыныштым мөнгö кондышым. Ынде нуно келшен илат, эре коктын коштыт. Эрдене агытанем муралтен колта, чыве ваштарешыже вашешта. Колыштын куанет!

Сурткайкем-влак айде-ме семын огыт кутыро гынат, мый йылмыштым умылаш ту-нем шуынам. «Кыт-кыт» ма-нам – шўраш пырчим чўнга-ш тыманмешке куржын толыт. «Ке-ке-рек-кре-с-ек!» кычкырал колтем – öрын ончат. Ынде сурт кок-лашты-на айде-мыжат, волык-шат кел-шен илена.

Варвара ДОЛОНИНА.
Медведево,
Рүзм.

Маска гай патыр

Дима йолташем дене 5-ше классыште тунемына, икымше класс гычак пырля шинчена. Тудо кужу капан, но вичкыж.

– Мый кугу Сергей тукум гыч улам. Мемнан тукумышто чылан патыр улыт. Мый кызы-так, чодыраш каен, маска дене крeдал кертам, – оила тудо.

– Ну шойыштат, – манам.

– Уке. Мемнан тукумышто патыр веле огыл, эре чыным ой-лышо улыт, – вашешта Дима. –

Икана, икымше классыш коштемем годым, маскам лў-дыктенам. Чодыра оза кызы-тат мый дечем шылын кош-теш. Ужеш гын, торашке шикшалтеш.

Дима кугурак ийготан рве-зе-влак дене жапым эртараш йöрата. Нуныжат тудын дене ала-молан келшат. «Мемнан дене молан от мод?» – манын йодмыланна тыге вашешта:

– Те але изирак улыда, кушса.

Кокай терген

Икана урок деч вара Дима йолташем дене коктын, түрлым кутырен, мөнгö ошкылына.

– Мый теңгече поро пашам ыштышым, – палдара тудо.

– Могайым?

– Овдачий кокайлан сум-кажым нумалаш полиышым. Тудо мыланем тўжзем теңге оксам пуыш. Ом шойышт.

– Порым оксала ыштат мо? – öрын йодам мый.

– Илышым от умыло. Кызыт тудо вестўрлö.

– Илыш – иктак. Овдачий ко-кай могай улметым терген, – вашештышым йолташемлан. Чын шонем вет, йоча-влак?

Александр ИВАНОВ.
Морко, Коркатово.

Йоча-влак, те шошо субботникиш ушнен улыда? Теве Йошкар-Оласе 80-ше номеран «Ўжара» йочасадын воспитательже ден икшывыже-шамыч (снимкыште) тўшка пашам эртареныт. Тошто лышташ, изи укш-влакым удиреныт, куштырам погеныт, лумым шалатен кышкеныт.

Субботник пўртўсым аралаш, пагалаш туныкта, шке илыме кумдыкым тўзаташ тарата. Шошо – пўртўс помыжалтме, ылыжме, сылнештме пагыт. Тыгай годым арулыкым ме эскерышаш улына. Шарныза, пўртўс – мемнан поянлыкна.

Надя ГОДУНОВА.
Авторын фотожо.

• Калык пале •

- ✓ Тер кудалтыме кече (7 апрель) деч ончыч лум пыта гын, пыта, кодеш гын, эше ик арнялан шуйна.
- ✓ Шырчык тер кудалтыме кече деч ончыч толеш – лум эр кая.

1 апрель – Кайыкын
тўнямбал кечыже.

Киса

Киса – изи гына олача-вулача кайык. Чодыраште, паркыште але садыште ила. Тудо канде тупан, нарынче онан. Киса-влак моткоч ушан улыт. Нуно укш коклаште чулымын пўрдын моштат, кочкышым кычалме годым унчыли-вужа кечен кертыт. Нине кайык-влакын сылне мурыштым чыла вере колаш лиш. Киса-шамыч кайыклан ыштыме пўртышкына чўчкыдын кочкаш толыт. Нунылан тўрлў шўрашым оптен ямдылена.

Лиза ГРИШКИНА.
Морко, Энгерсола.

Историйым
шергалына

1814 ий 31 мартыште руш войска да тудын союзникше-влак Парижыш пуреныт. Европым Наполеонын кулыкшо гыч утареныт.

• Электротул аныктыза •

Электротул ок лий гын,
нине прибор-влакым
мо алмашта?

Келшыше сўретым муза.

Пылесос

Холодильник

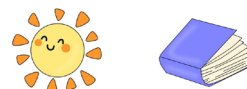
Магнитофон

Лампычке

Вургем мушмо машина

Утюг

Телевизор

Компьютер

Фен

Павел ВАСИЛЬЕВЫН сўретше.
Волжский, Сотнур.

Газетым Кыл, информационный технологий да массовый коммуникаций сферым эскерыме шотышто федеральный службын Юл кундем федеральный округысо управленийыштыже регистрироватлыме. Номер – ПИ № ТУ52-01404, 2023 ий 22 сентябрьыште пуымо.

Марий Эл Республикысе «Марий Эл» увер агентстве» КАУ.
Директор – Е.И.КУЗНЕЦОВ.
Тўн редактор – А.Н.ГРИГОРЬЕВА.

Индекс П4696.
Тираж 1550 экз.
Заказ
Формат – А-4-8.

Учредитель-влак:
Марий Эл Республикысе Тўвыра, печат да калык-влакын пашашт шотышто министерстве,
Марий Эл Республикысе «Марий Эл» увер агентстве» КАУ.

Редакций да издатель: Марий Эл Республикысе «Марий Эл» увер агентстве» КАУ, 424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалькыше урем, 20-шо порт. Тел. 8(8362) 45-22-82.

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Печатьыш пуымо жап – 14-00, фактически – 13-00.

Авторын да редакцийын шонымашышт тўрлў лийын кертыт. Серыш-влак мўнгеш огыт колталт. Ак – кутырен келшыме почеш.

https://vk.com/yamde_lii
<https://t.me/yamdelii>
yamde_lii@mail.ru
yamdelii@mediamari.ru (автор-влаклан)
Сайтын адресше: ямделий.рф

У конкурс

📷 **Лиана ПАВЛОВА.**
1-ше номеран Морко школ.

📷 **Сама ФИЛЕНКО,**
Алиса ЧОМОЯН, Сама НОВОСЁЛОВА.
Медведево, Новый.

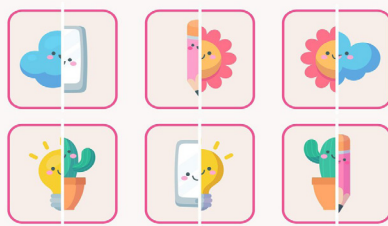
📷 **Сама СМОЛЕНЦЕВ.**
Медведево, Рузм.

Калыкмутым палыза

Алфавитыште буква-влакын радамыштым шотлен,
шошо нерген калыкмутым палыза.

- $29+17+29+17 \quad 8+1+19- \quad 29+17+12+29+17$
 $8+1+19.$
- $29+17+29+17 \quad 29+6+14+4+17+20+1+12$
 $19+19+28+6+29 \quad 22+17+13+29.$
- $29+17+29+17 \quad 12+6+28+6 \quad 10+5+1+13+32+12+32+14$
 $19+23+12+29+1.$
В.СМИРНОВ ямдылен.

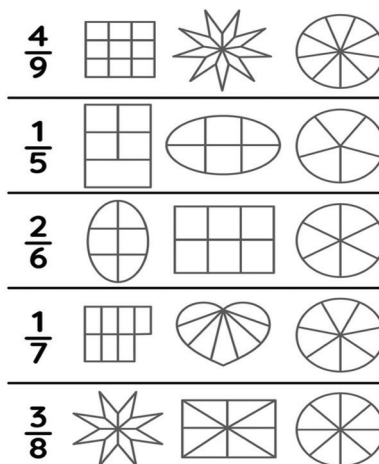
Келшыте ужаш дене ушыза.

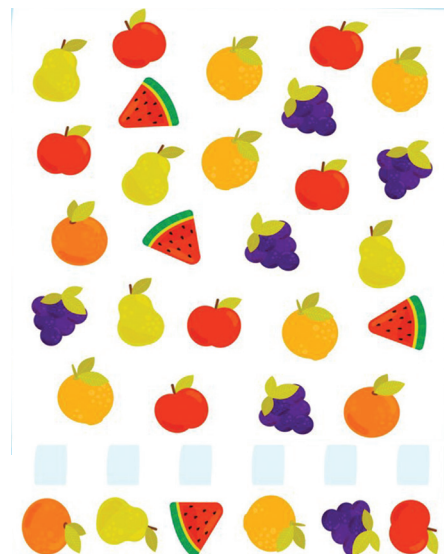
Ик шыргым верже дене вашталтен, чын вашмутым ыштыза.

$$4 - 6 = 10$$

Келшыте ужашым чиялтыза.

Шотлыза.

Шола вельyse сўретым ончен, пурла могырышто цифр-влакым ушыза да чиялтыза.

